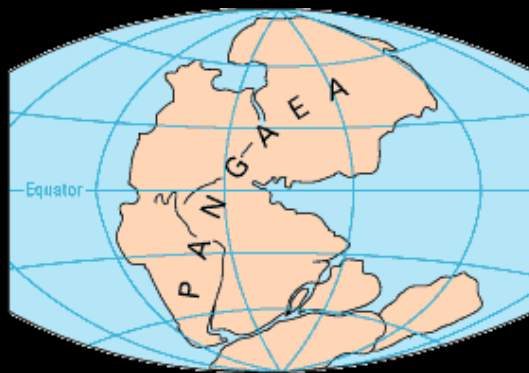

Σεισμικότητα της Ελλάδας:

- Έμφαση στο Βορειοελλαδικό χώρο
- Νέες τάσεις και προοπτικές

Ε.Μ. Σκορδύλης
Καθηγητής Σεισμολογίας
Τομέας Γεωφυσικής, Α.Π.Θ.

Common borders. Common solutions.

223 Ma

200 Ma

135 Ma

35 Ma

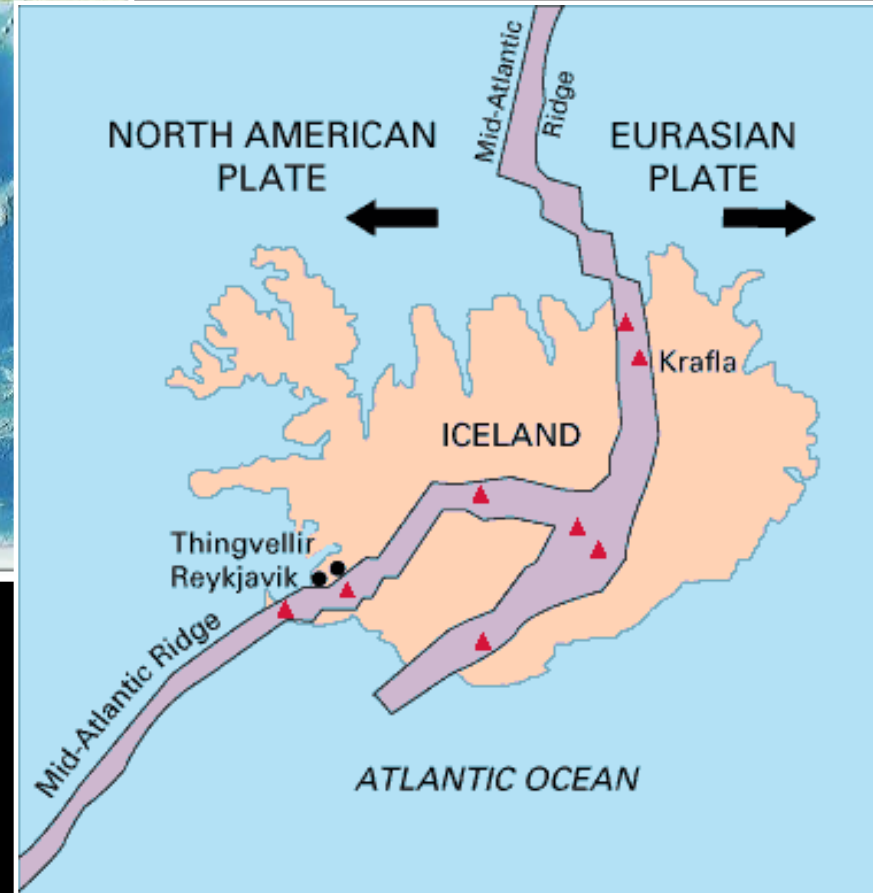
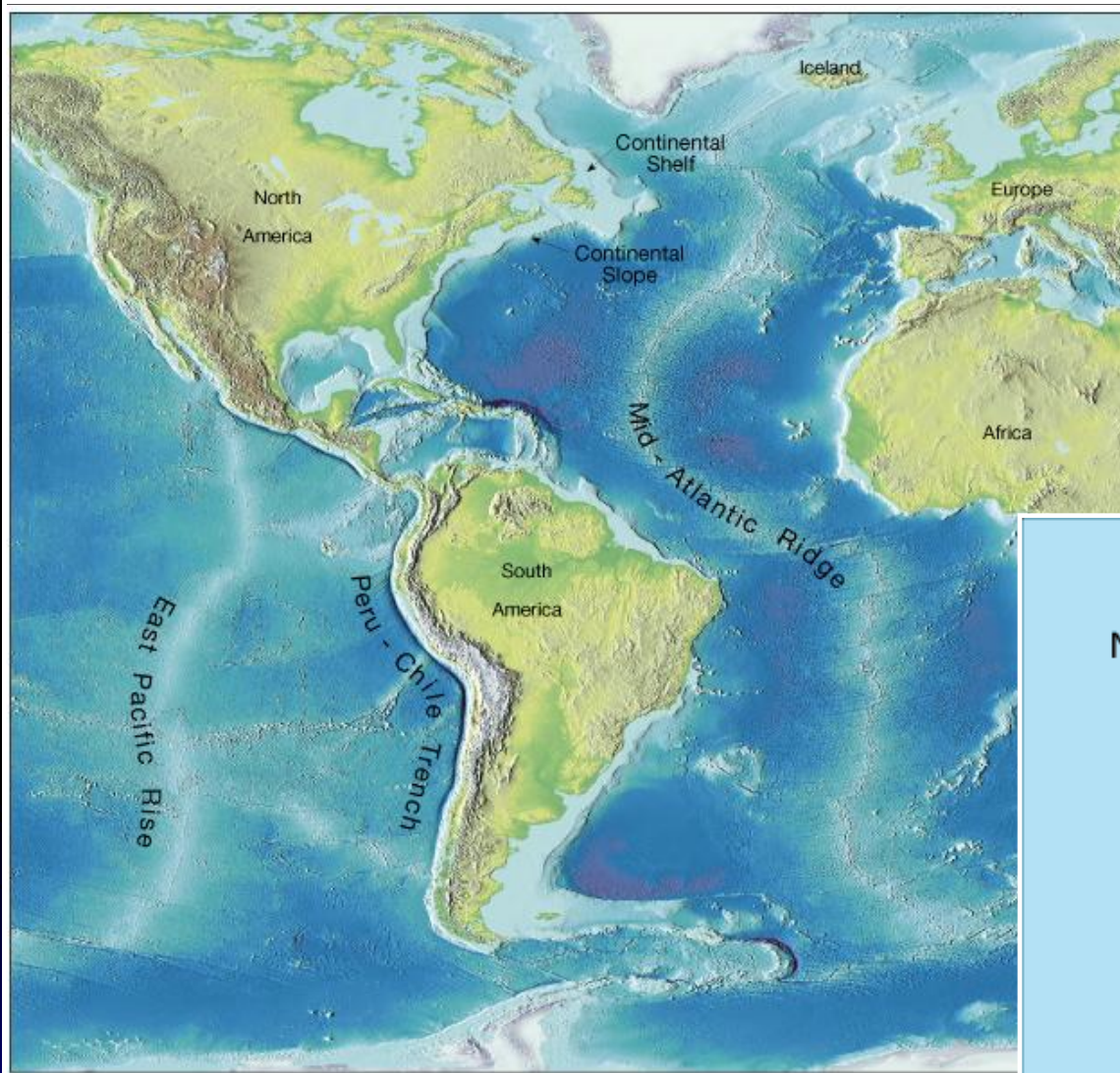

Present

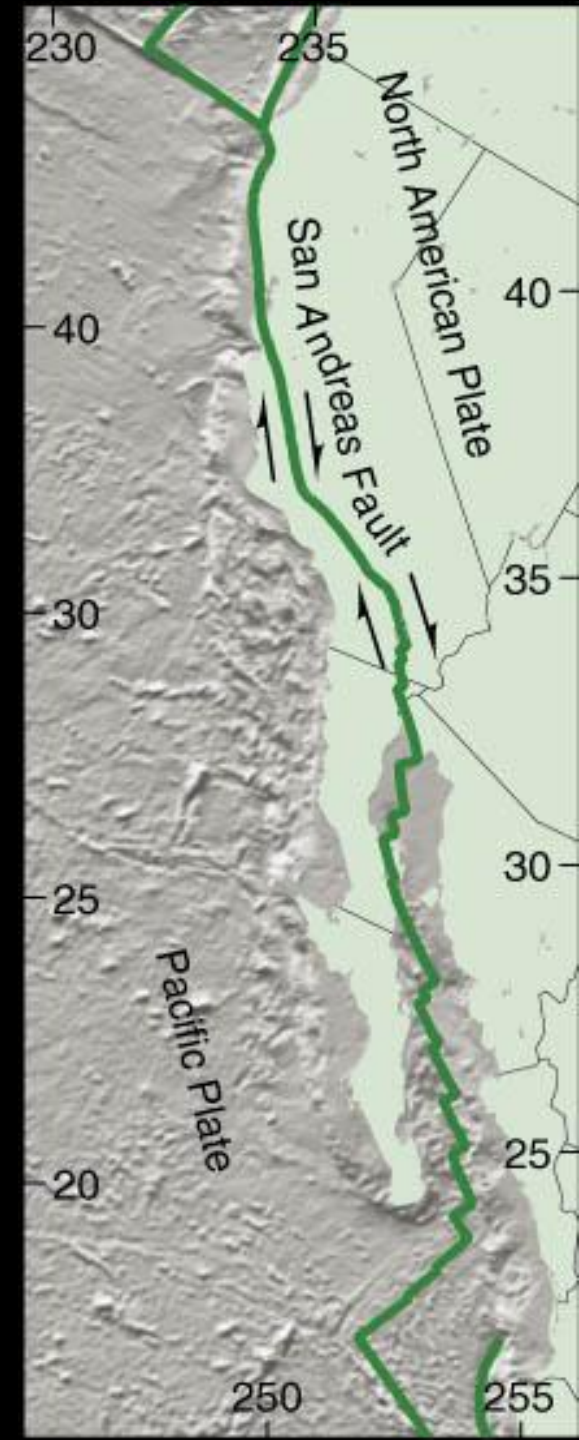
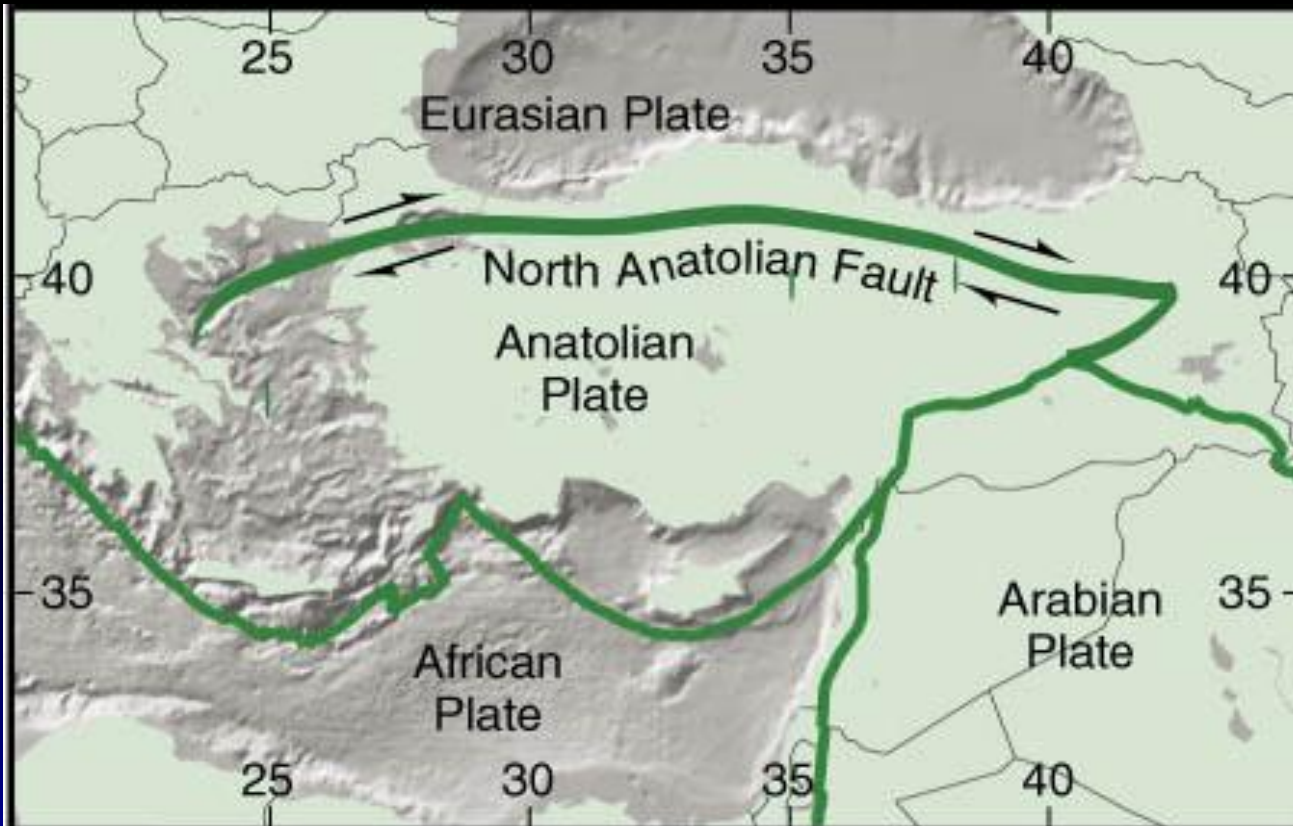
Σχετικές Κινήσεις Λιθοσφαιρικών Πλακών

1. Απόκλισεις λιθοσφαιρικών πλακών
(μεσο-ωκεάνιες ράχες)
2. Εφαπτομενικές κινήσεις λιθοσφαιρικών πλακών
(ρήγματα μετασχηματισμού)
3. Συγκλίσεις λιθοσφαιρικών πλακών
(ηπειρωτικά συστήματα διάρρηξης)

1. Απόκλισεις λιθοσφαιρικών πλακών (μεσο-ωκεάνιες ράχες)

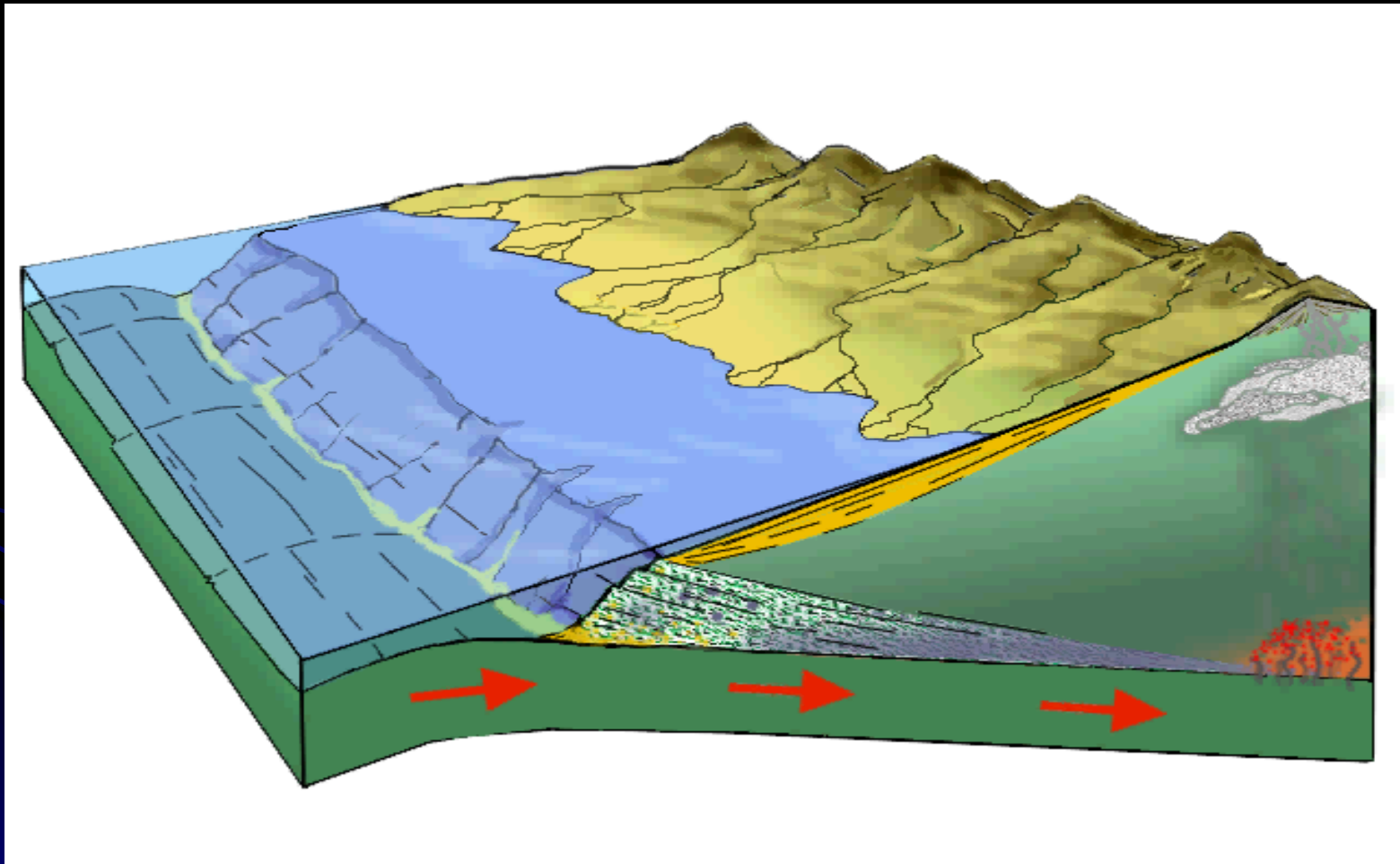

2. Εφαπτομενικές κινήσεις λιθοσφαιρικών πλακών (ρήγματα μετασχηματισμού)

3.

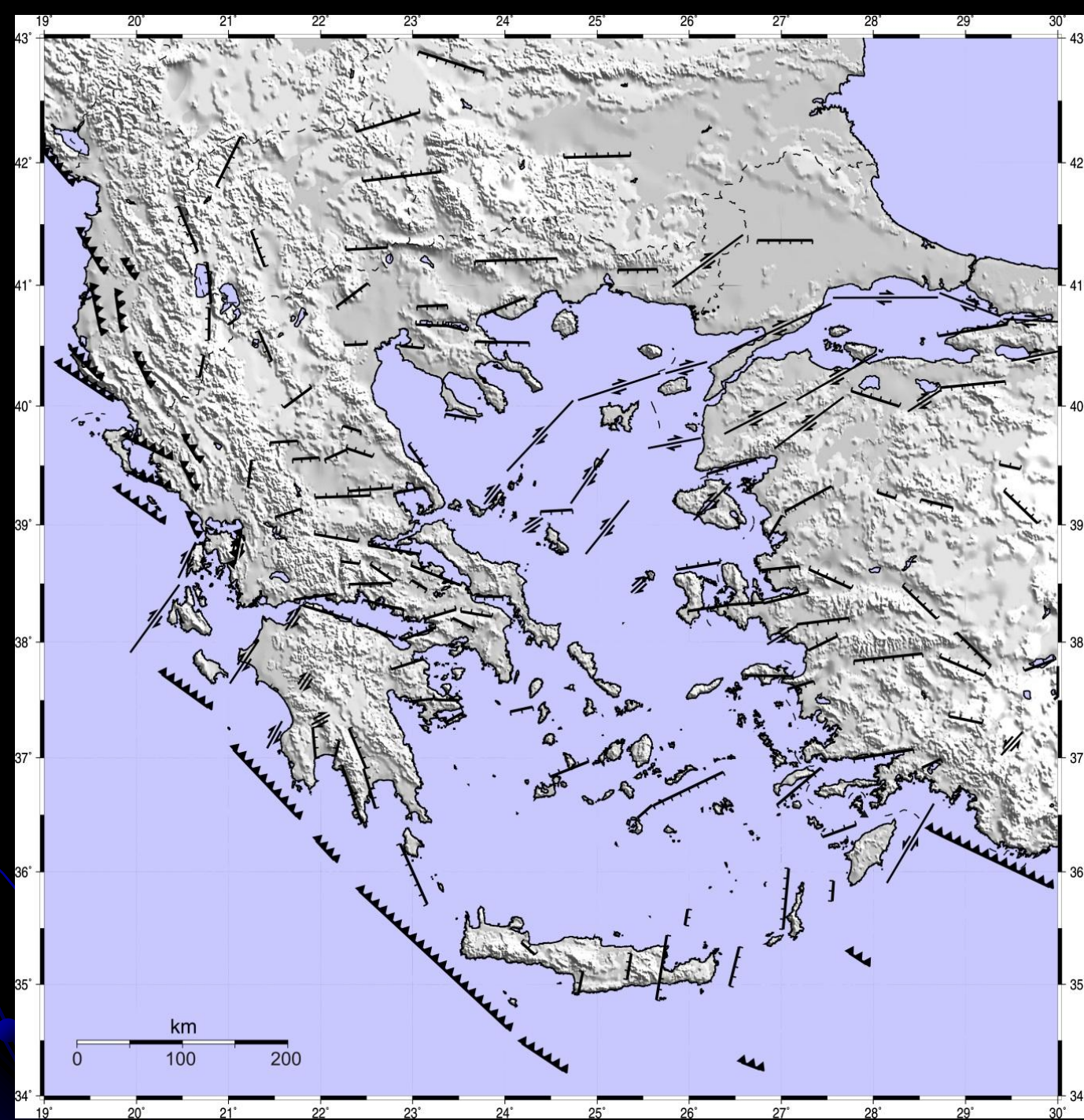
Συγκλίσεις λιθοσφαιρικών πλακών (ηπειρωτικά συστήματα διάρρηξης)

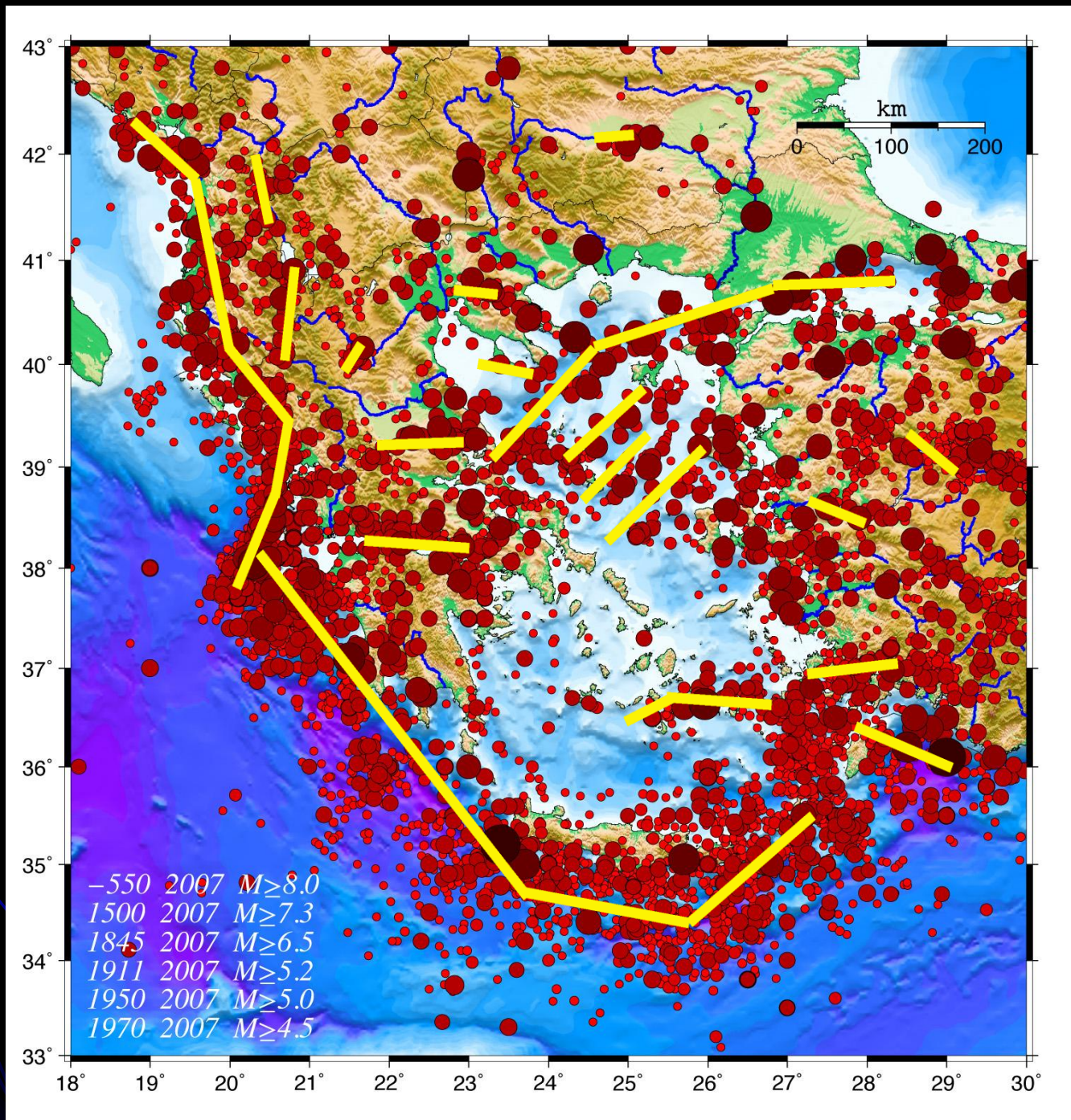
Κινήσεις λιθοσφαιρικών πλακών που καθορίζουν την ενεργό τεκτονική στο Αιγαίο και τις γύρω περιοχές (Parazachos et al., 1998)

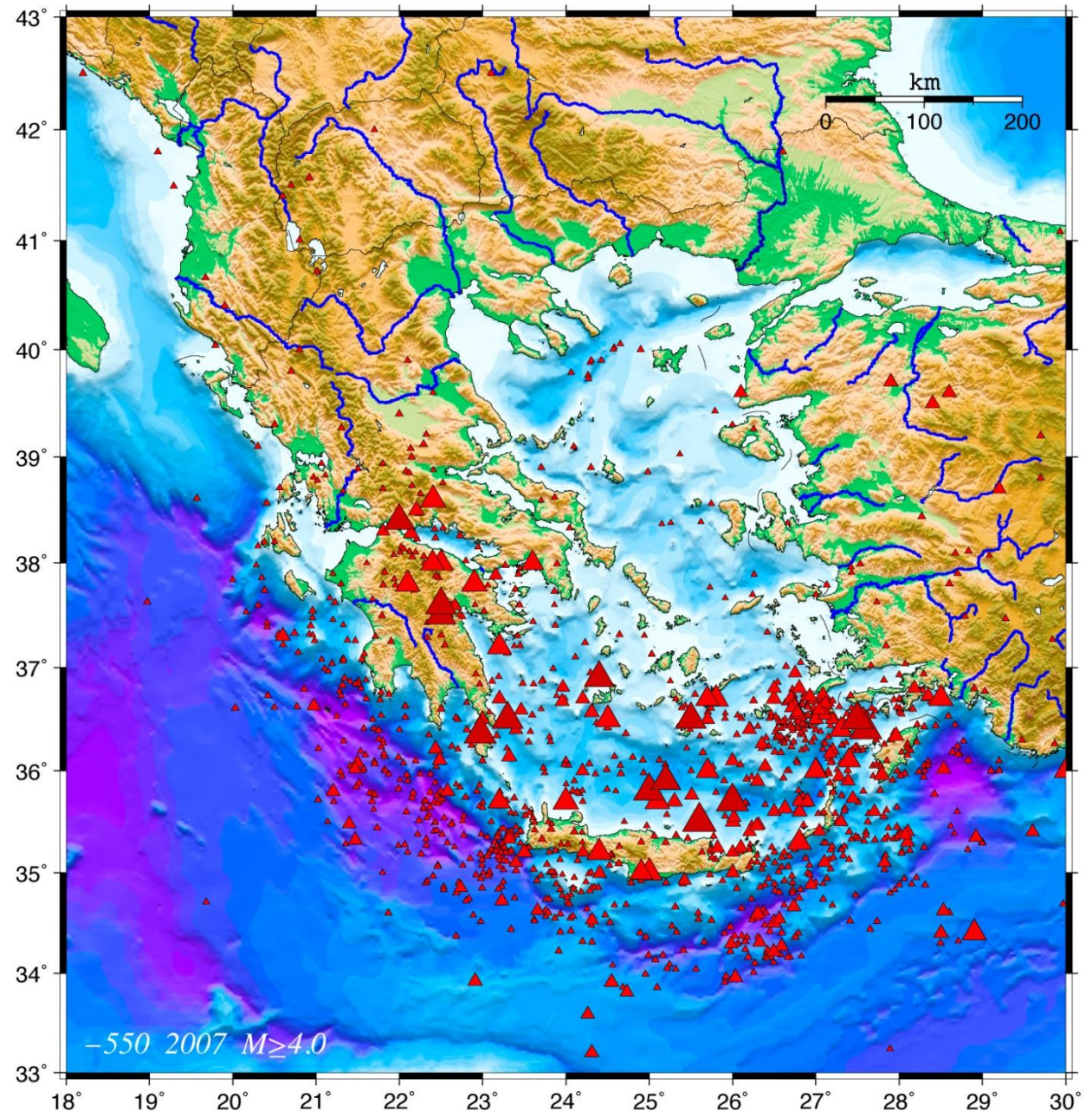
Σεισμικά ρήγματα του
ελληνικού χώρου και
των γύρω περιοχών
(Παπαζάχος κ.α., 2001)

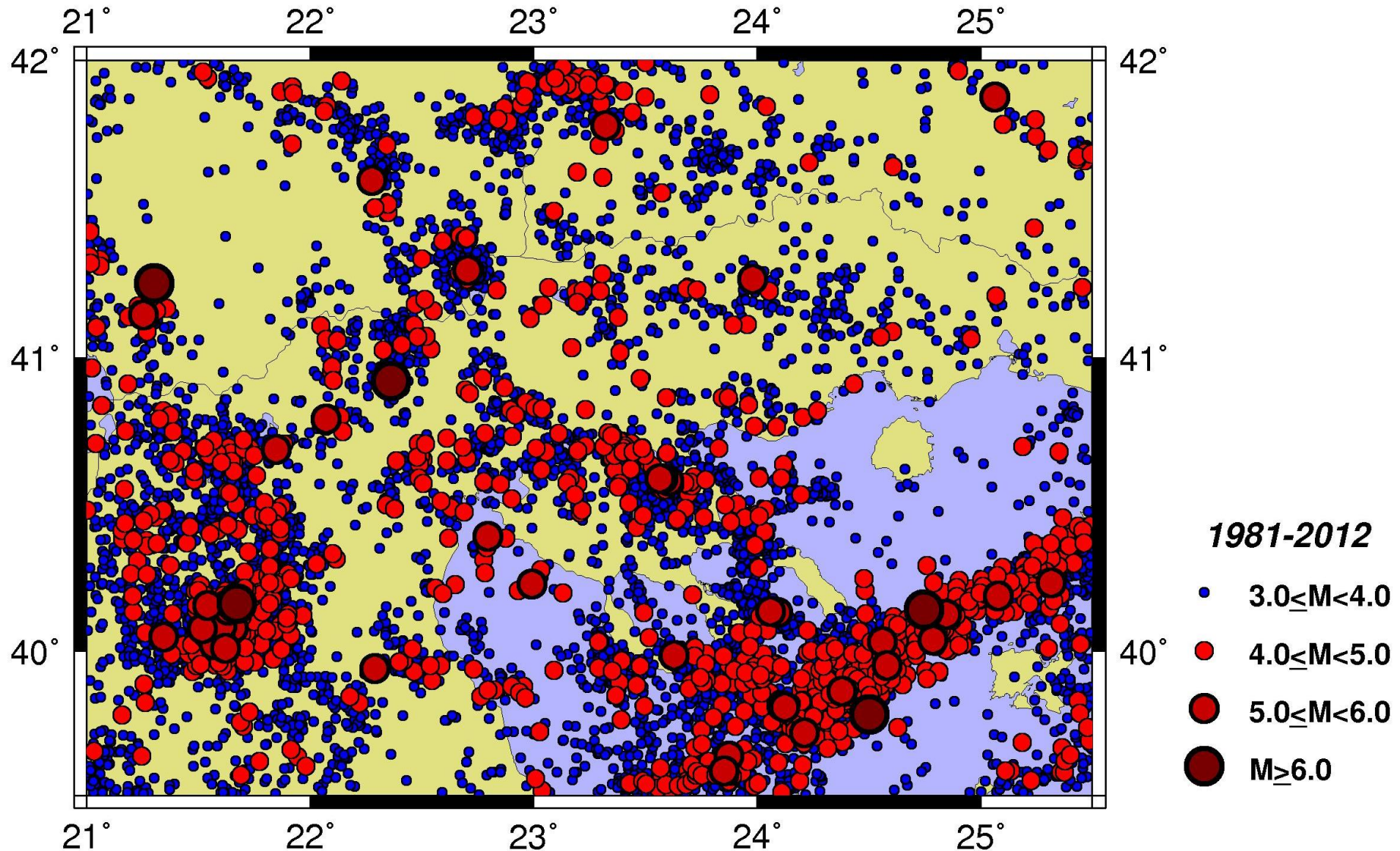
Επιφανειακή σεισμικότητα

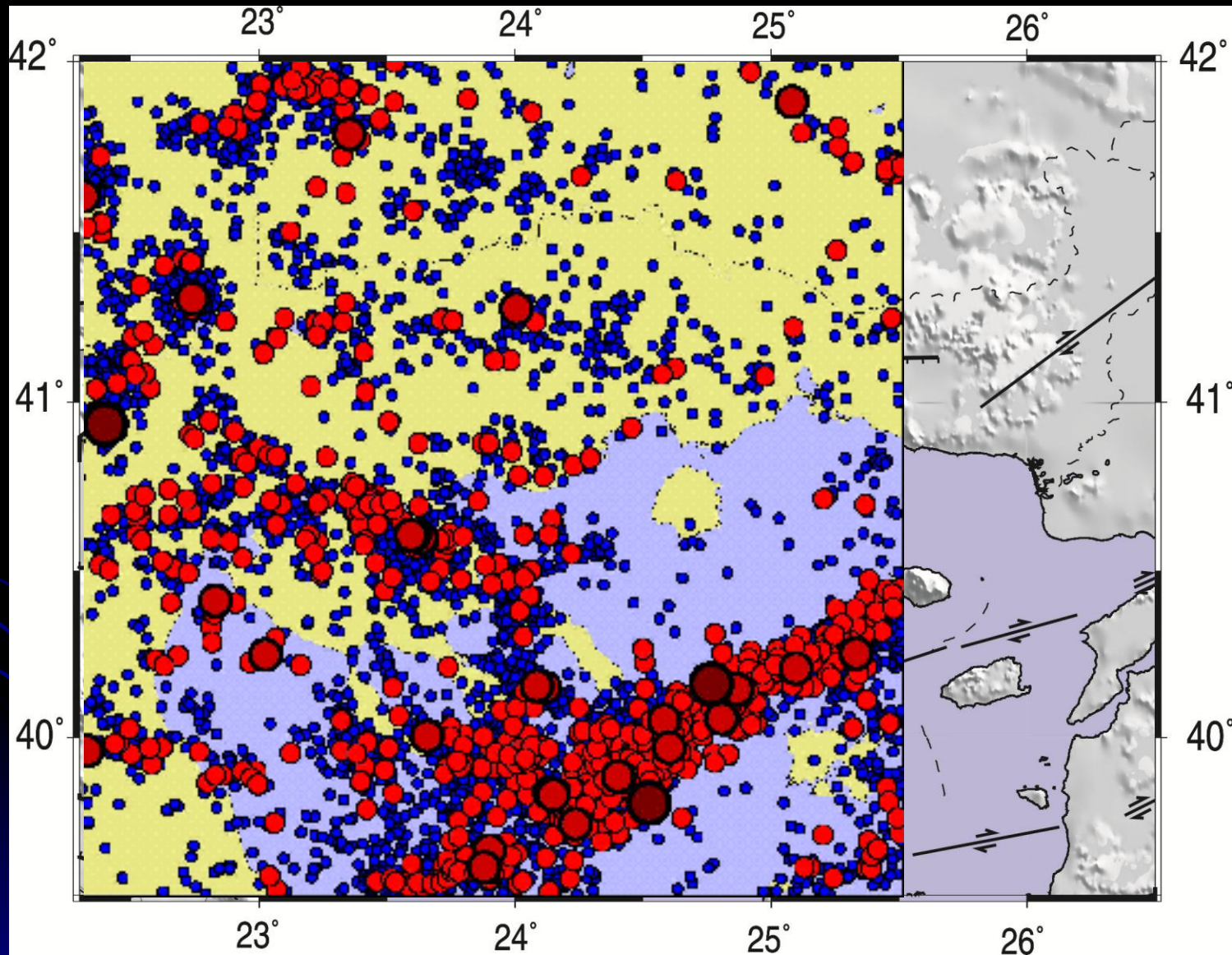
Σεισμικότητα ενδιαμέσου βάθους

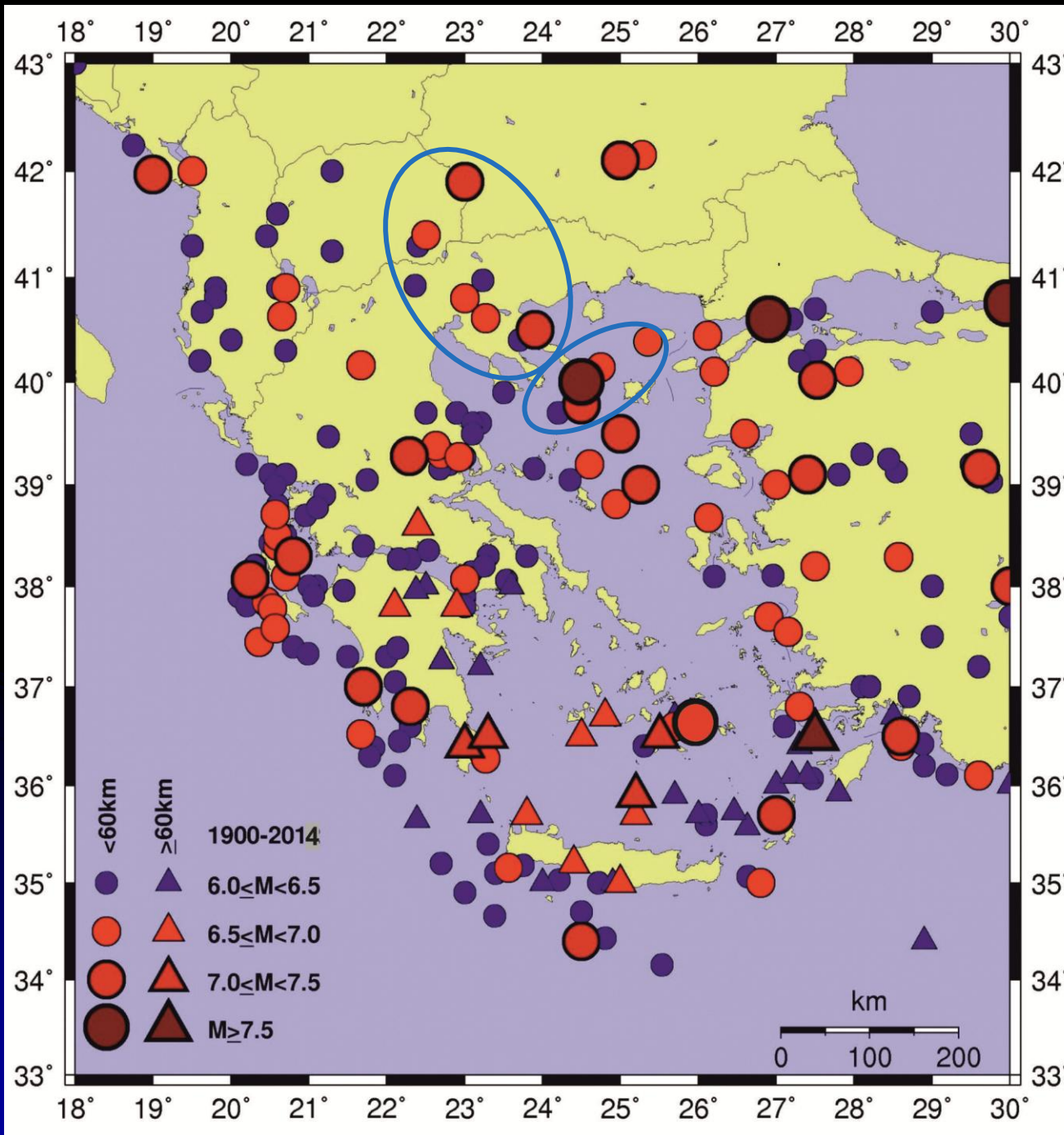

Πρόσφατη Σεισμική Δραστηριότητα στη Β. Ελλάδα

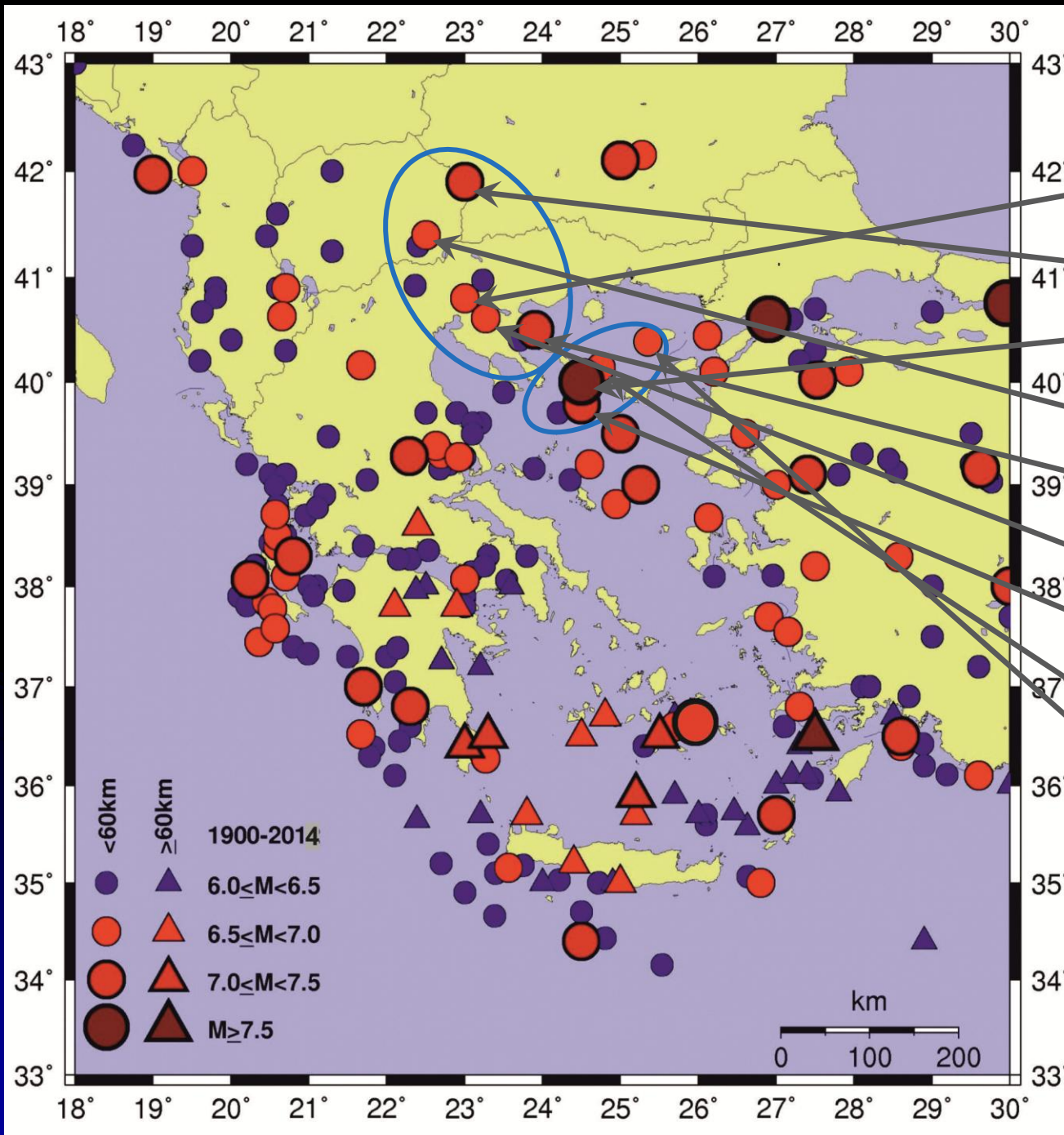

Πρόσφατη Σεισμική Δραστηριότητα στη Β. Ελλάδα

Ισχυροί ($M \geq 6.0$)
σεισμοί του
ευρύτερου χώρου
του Αιγαίου κατά
τα τελευταία ~110
χρόνια

1902 Άσσηρος $M=6.5$

1904 Κρέσνα $M=7.3$

1905 Άθως $M=7.5$

1931 Βάλαντοβο $M=6.7$

1932 Ιερισσός $M=7.0$

1978 Βόλβη $M=6.5$

1982 Β. Αιγαίο $M=7.0$

1983 Λήμνος $M=6.8$

2014 Σαμοθράκη $M=6.3$

Έτος	Μήνας-Μέρα	Χρόνος Γένεσης	Γ. Πλάτος	Γ. Μήκος	Εστ. Βάθος (km)	M	Περιοχή
2001	07 26	00:21:39.30	39.050	24.350	19	6.4	ΒΔ. Σκύρου
2002	01 22	04:53:52.10	35.574	26.627	95	6.2	Δ. Καρπάθου
2003	08 14	05:14:54.16	38.992	20.564	12	6.3	Β.-ΒΔ. Λευκάδας
2004	03 17	05:20:57.75	34.661	23.387	15	6.1	Δ.-ΝΔ. Γαύδου
2006	01 08	11:34:54.64	36.275	23.269	58	6.7	Α. Κυθήρων
2008	01 06	05:14:21.03	37.256	22.703	84	6.2	Λεωνίδιο
2008	02 14	10:09:23.17	36.517	21.669	32	6.8	Ν. Πύλου
2008	02 14	12:08:57.10	36.384	21.832	35	6.2	ΒΔ. Κυθήρων
2008	02 20	18:27:07.02	36.298	21.779	17	6.0	Δ.-ΒΔ. Κυθήρων
2008	06 08	12:25:29.70	37.960	21.448	16	6.3	ΒΑ. Ανδραβίδας
2008	07 15	03:26:36.55	35.923	27.804	65	6.4	Ν. Ρόδος
2009	07 01	09:30:10.06	34.150	25.531	14	6.4	Ν. Κρήτης
2011	04 01	13:29:11.51	35.731	26.546	76	6.1	Δ. Καρπάθου
2012	06 10	12:44:16.59	36.420	28.880	35	6.0	Α. Ρόδου
2013	06 15	16:11:00.26	34.448	25.043	10	6.2	Ν. Κρήτης
2013	06 16	21:39:04.50	34.270	25.114	26	6.0	Ν. Κρήτης
2013	10 12	13:11:53.35	35.514	23.252	40	6.6	Δ. Κρήτης
2014	01 26	13:55:42.83	38.201	20.447	12	6.1	Κεφαλονιά
2014	02 03	03:08:46.22	38.292	20.337	14	6.0	Κεφαλονιά
2014	05 24	09:25:02.90	40.296	24.403	20	6.3	Λήμνος-Σαμοθράκη

ΕΝΙΑΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΕΙΣΜΟΓΡΑΦΩΝ (Ε.Ε.Δ.Σ. – Η.Υ.Σ.Ν.)

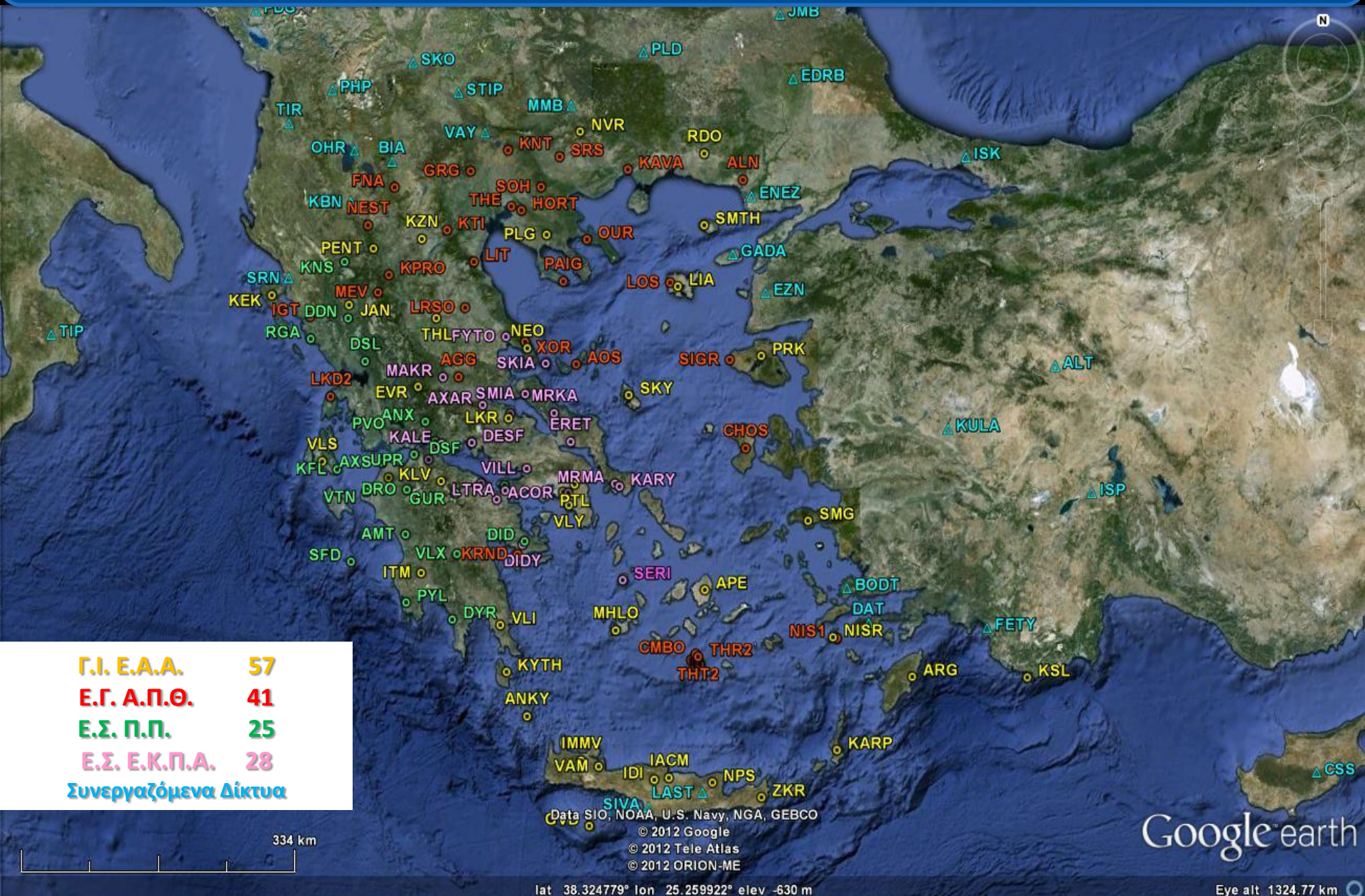
Έναρξη το 2006

Φορείς:

- Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών
- Εργαστήριο Γεωφυσικής του Α.Π.Θ.
- Εργαστήριο Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών
- Εργαστηρίου Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Στόχος: Διασύνδεση των σεισμολογικών δικτύων και ανταλλαγή των δεδομένων τους σε πραγματικό χρόνο

ΕΝΙΑΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΕΙΣΜΟΓΡΑΦΩΝ (151 ΣΤΑΘΜΟΙ) ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Σε τι συνεισφέρει το Ε.Ε.Δ.Σ.;

- 1) Στην καλύτερη κατανόηση της ενεργού τεκτονικής του ελληνικού χώρου
- 2) Στην καλύτερη αντιμετώπιση των επακόλουθων προβλημάτων ενός σεισμού
- 3) Στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση σεισμικών διεγέρσεων
- 4) Ενεργητική αντισεισμική πολιτική.

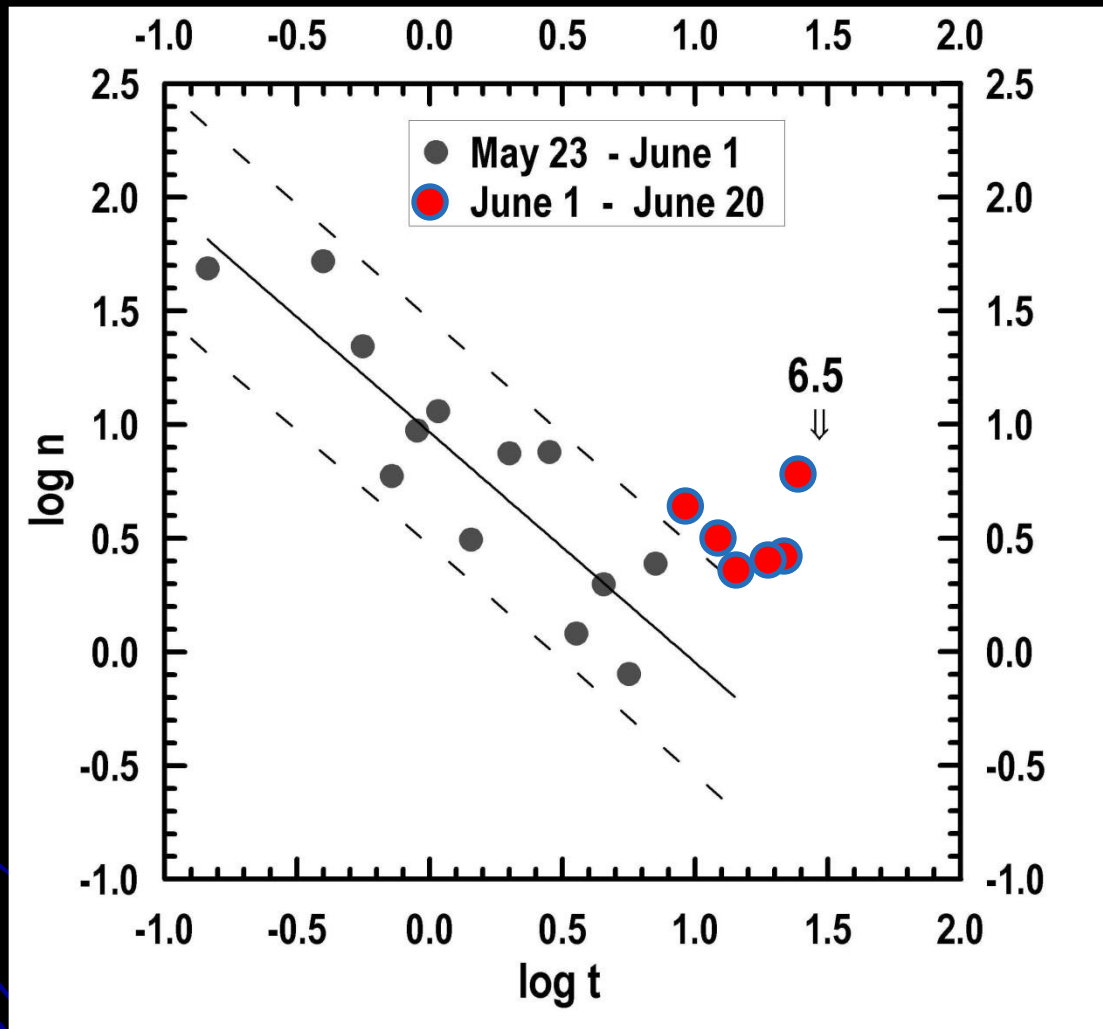
Εκτίμηση εξέλιξης σεισμικής έξαρσης

Σε μια σεισμική έξαρση εξετάζουμε :

1. Τη χωρική κατανομή των εστιών των σεισμών-μελών της.
2. Την κατά μέγεθος κατανομή τους.
3. Τη χωρο-χρονική τους κατανομή.
4. Τη χρονική τους κατανομή.
5. Το μέσο μέγεθος.

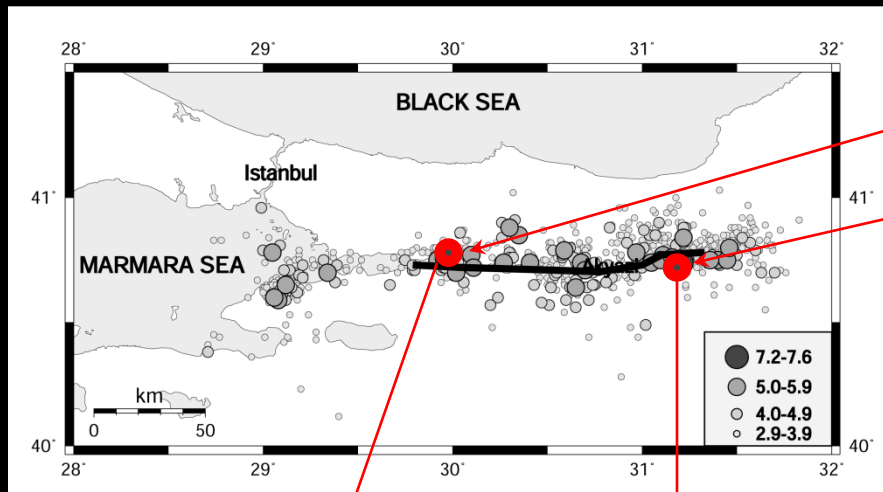
Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να «αποκωδικοποιήσουμε» την σεισμική ακολουθία και να εκτιμήσουμε, αν αυτό είναι εφικτό, αν εξελίσσεται ομαλά ή όχι.

Εκτίμηση εξέλιξης σεισμικής έξαρσης (συνέχεια)

Χρονική κατανομή προσεισμικής ακολουθίας του σεισμού της 20ής Ιουνίου 1978, $M=6.5$ (Parazachos et al., 1983).

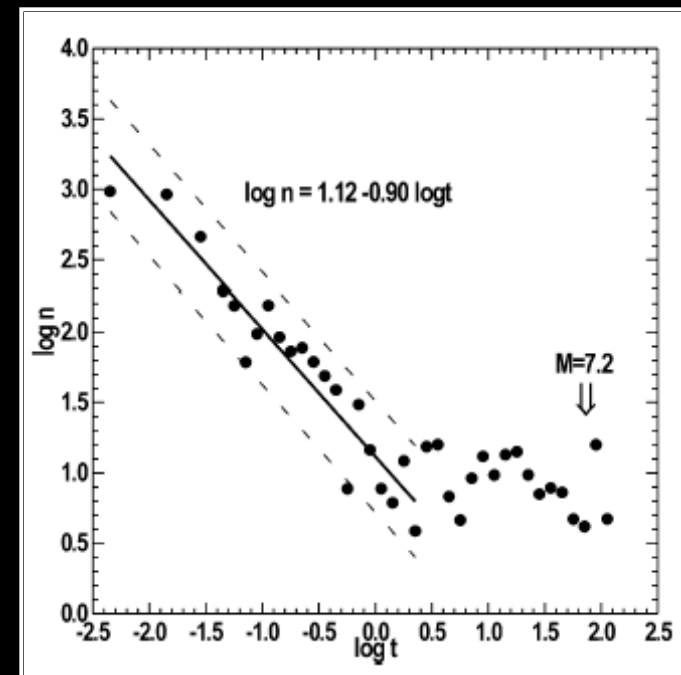
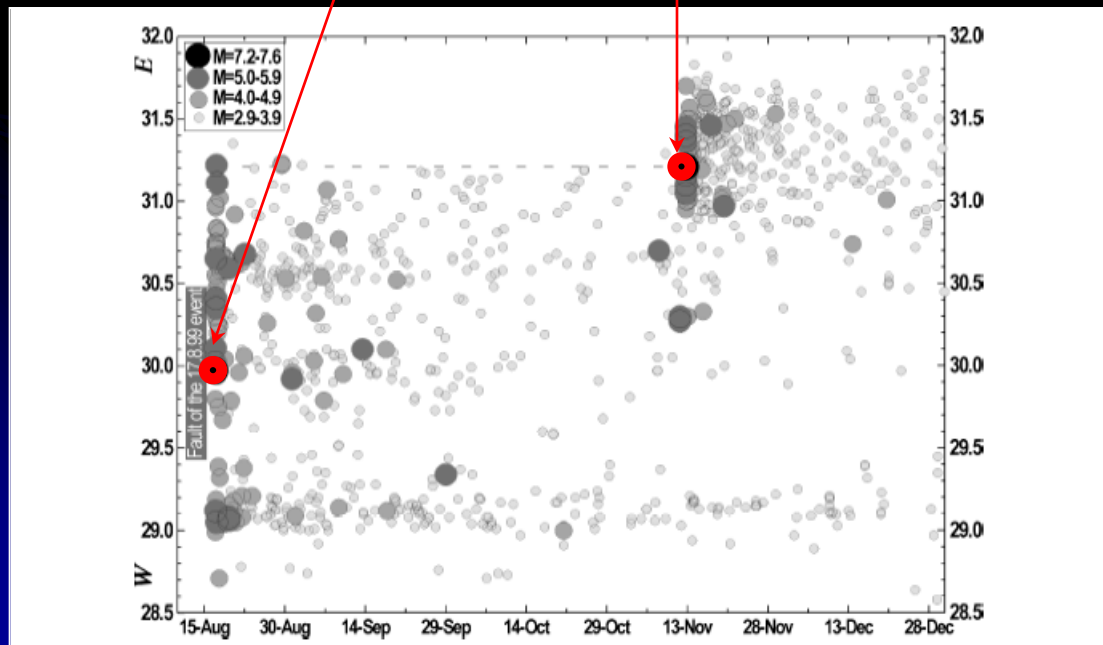
Εκτίμηση εξέλιξης σεισμικής έξαρσης (συνέχεια)

Σεισμός Izmit, $M=7.6$, 17.08.1999

Σεισμός Duzce, $M=7.2$, 12.11.1999

(Karakaisis, 2003)

Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9

Ημι-αυτοπονημένη διαδικασία παρακολούθησης-εξέλιξης σε NRT

File Edit View History Bookmarks Tools Help

Τομέας Γεωφυσικής Α.Π.Θ

geophysics.geo.auth.gr

Qosmio f50-10k change fan

skrutz BestPrice ebay Seismo-Sites EMSC ISC ISC-2 bnet Earthquake Glossary Posters By Year Wikipedia Wikipedia-GR Βιβλιοθήκες Α.Π.Θ. IP addresses Translator Translation Δηλώσεις βλαβών Most Visited

Τομέας Γεωφυσικής

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ENGLISH VERSION

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Ιστορία του Τομέα
- Διάρθρωση Τομέα

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

- Μέλη Δ.Ε.Π.
- Μέλη Ε.ΔΙ.Π.
- Υποψήφιοι διδάκτορες
- Μεταπτυχιακοί φοιτητές
- Διδάκτορες του Τομέα

ΕΡΕΥΝΑ

- Γνωστικό Αντικείμενο
- Διεθνείς Συνεργασίες
- Δημοσιεύσεις

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Προπτυχιακά Μαθήματα
- Μεταπτυχιακά Μαθήματα
- Διδακτορικές Διατριβές
- Διατριβές Ειδικεύσεως
- Διπλωματικές Εργασίες

Αυτόματες προκαταρκτικές λύσεις σεισμών (περισσότερα)

ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

- Αυτόματες Λύσεις Σεισμών
- Τελικές Λύσεις Σεισμών
- Προκαταρκτικοί Σεισμοί
- Πρόσφατες Ακολουθίες**

Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωφυσικής

ΝΕΑ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

- Νέα - Ανακοινώσεις
- Α.Π.Θ. την Κυριακή

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

- Α.Π.Θ.
- Τμήμα Γεωλογίας ΑΠΘ
- Επιτροπή Ερευνών ΑΠΘ
- Διεθνή περιοδικά
- Ερευνητικά κέντρα
- Διάφορα Links

00236652

Επικοινωνία

Τελευταία ενημέρωση

επισκέψεις από 9/6/2006 [View Stats](#)

10/12/2013

Η ιστοσελίδα είναι συμβατή με τις ακόλουθες (και όλες τις νεότερες) εκδόσεις προγραμμάτων πλοήγησης
Internet Explorer 6.0, Mozilla Firefox 1.0, Google Chrome 19.0, Netscape Navigator 7.0

Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9

Ημι-αυτοποποιημένη διαδικασία παρακολούθησης-εξέλιξης σε NRT

File Edit View History Bookmarks Tools Help

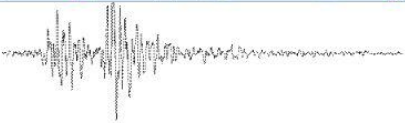
Τομέας Γεωφυσικής Α.Π.Θ. x Πρόσφατες Σεισμικές Ακο... x +

geophysics.geo.auth.gr/ss/AKOLOYTHIES/akoloythies.htm Qosmio f50-10k change fan

skroutz BestPrice ebay Seismo-Sites EMSC ISC ISC-2 bbnnet Earthquake Glossary Posters By Year W Wikipedia W Wikipedia-GR Βιβλιοθήκες Α.Π.Θ. IP addresses Translator Translation Δηλώσεις Βλαβών Most Visited

Σεισμολογικός Σταθμός Α.Π.Θ.

Πρόσφατες Σεισμικές Ακολουθίες

- 16/04/2015, M=6.1 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΣΟΥ)
- 17/11/2014, M=5.3 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΥΒΟΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ)
- 24/05/2014, M=6.3 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΔΗΜΝΟΥ-ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ)
- 26/01/2014, M=6.1 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ)
- 11/01/2014, M=4.7 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ)
- 12/10/2013, M=6.2 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΧΑΝΙΩΝ)
- 11/10/2013, M=4.4 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΒΟΛΒΗΣ)
- 16/09/2013, M=4.9 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ)
- 08/01/2013, M=5.9 (ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΔΗΜΝΟΥ)

Η μελέτη της εξέλιξης σεισμικών ακολουθιών πραγματοποιείται με τη χρήση του αυτοματοποιημένου λογισμικού της Διατρίβης Ειδικευσης της Τέζα (2011) και με βάση τα δεδομένα που προκύπτουν από τις αναλύσεις του προσωπικού του Σεισμολογικού σταθμού του Εργαστηρίου Γεωφυσικής του Α.Π.Θ. (<http://geophysics.geo.auth.gr/ss/webcatalogue/>), τις αναλύσεις του προσωπικού του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου της Αθήνας (<http://bbnet.gein.noa.gr/HL/database/>), καθώς και από τις αυτόματες καταγραφές-αναλύσεις από το λογισμικό SeisComp (<http://titan2.geo.auth.gr/alerts/>) που λειτουργεί στο Σεισμολογικό Σταθμό του Εργαστηρίου Γεωφυσικής του Α.Π.Θ. Οι χάρτες και τα γραφήματα γίνονται με τη βοήθεια του ελεύθερου λογισμικού GMT (Wessel and Smith, 1995).

Για κάθε σεισμική ακολουθία μελετώνται:

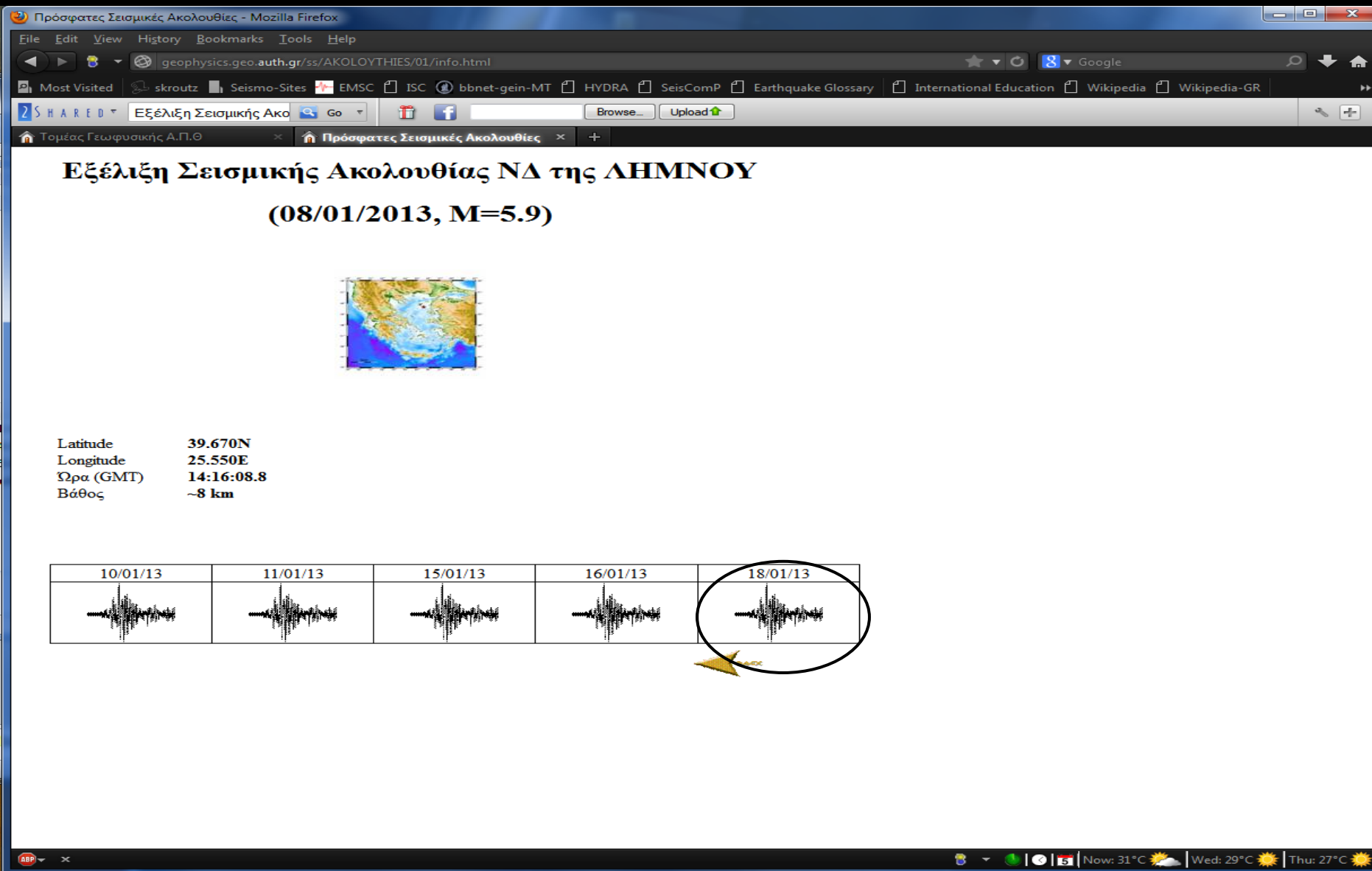
- 1) Η **χωρική κατανομή** των epicέντρων της ακολουθίας που οριοθετεί το σεισμογόνο χώρο της ακολουθίας.
- 2) Η **κατά μέγεθος κατανομή** των σεισμών-μελών της ακολουθίας που αναδεικνύει το μέγεθος πληρότητας και τις τιμές των παραμέτρων a και b της σχέσης G-R.
- 3) Η μεταβολή του **μέσου μεγέθους** των σεισμών-μελών, προέλευσης της ακολουθίας.
- 4) Η **διαμήκης τομή** του σεισμογόνου χώρου της ακολουθίας που δίνει με καλή προσέγγιση το μήκος του σεισμογόνου ρήγματος.
- 5) Η **εγκάρσια τομή** του εστιακού χώρου που αναδεικνύει τη διεύθυνση και τη γωνία κλίσης του σεισμογόνου ρήγματος.
- 6) Η **χρονική κατανομή** των σεισμών-μελών που δείχνει την ομαλή (ή μη) εξέλιξη της ακολουθίας, όπως αυτή προκύπτει από το ρυθμό εκδήλωσης των σεισμών που την απαρτίζουν.
- 7) Η **χωρο-χρονική κατανομή** των epicέντρων των σεισμών-μελών της ακολουθίας που, σε συνδυασμό με τη χωρική κατανομή (χάρτης σεισμικότητας), οδηγεί στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων αναφορικά με τον τρόπο διάδοσης της διάρρηξης στο σεισμογόνο ρήγμα.

Ε. Τέζα
Μ. Σκορδύλης

Τέζα, Ε., "Αυτοματοποιημένη διαδικασία παρακολούθησης και εκτίμησης της εξέλιξης σεισμικών εξάρσεων", Διατρίβη Ειδικευσης, Α.Π.Θ., σελ. 190, 2011.
Wessel, P. and Smith, W., "New version of the Generic Mapping Tools", EOS, 76-329, 1995.

Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9

Ημι-αυτοποποιημένη διαδικασία παρακολούθησης-εξέλιξης σε NRT

Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9

Ημι-αυτοποποιημένη διαδικασία παρακολούθησης-εξέλιξης σε NRT

ΣΕΙΣΜΟΣ ΛΗΜΝΟΥ

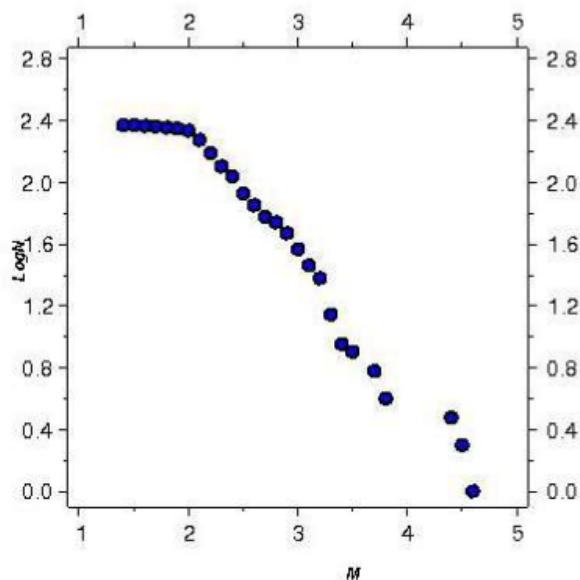
(08/01/2013, 14:16 GMT, M=5.9)

Έπειτα από την τελευταία ενημέρωση (**Last event: 17/01/2013, 23:11:14 GMT**) του καταλόγου της ακολουθίας του σεισμού της Λήμνου προέκυψαν τα ακόλουθα:

Ε. Τέζα

Μ. Σκορδύλης

G-R distribution

$M_c = 2.0$

$\text{LogN} = -0.88 * M + 4.12$

$b = 0.88$

$a = 4.12$

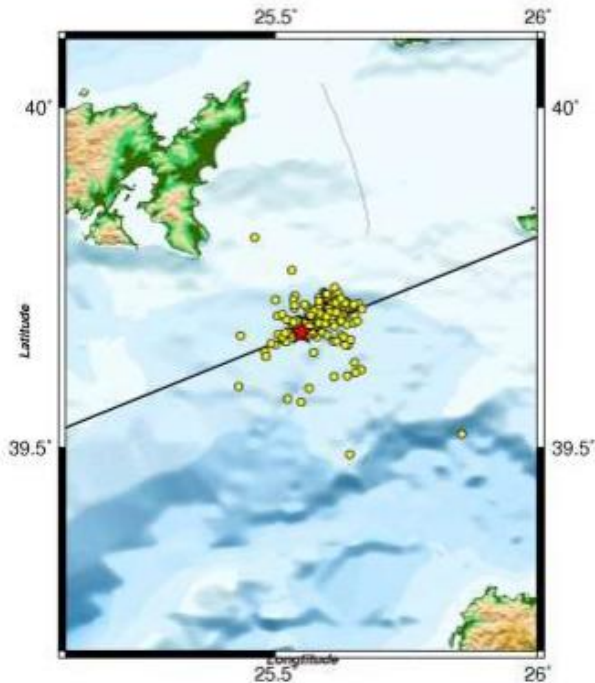
$R^2 = 0.98$

$\sigma = 0.01$

Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9

Ημι-αυτοποιημένη διαδικασία παρακολούθησης-εξέλιξης σε NRT

Seismicity map

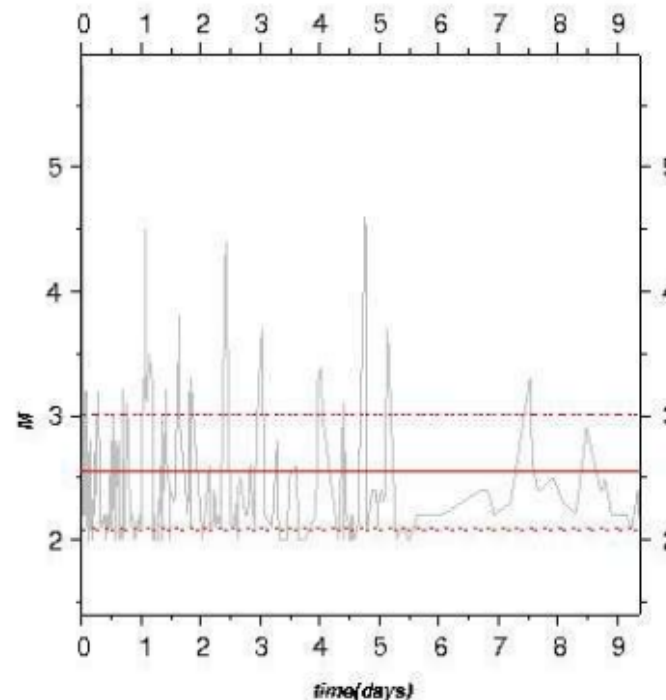
Date: 08/01/2013

Time: 14:16:08

★ M = 5.9

Latitude = 39.6700

Mean magnitude

Mmean = 2.55

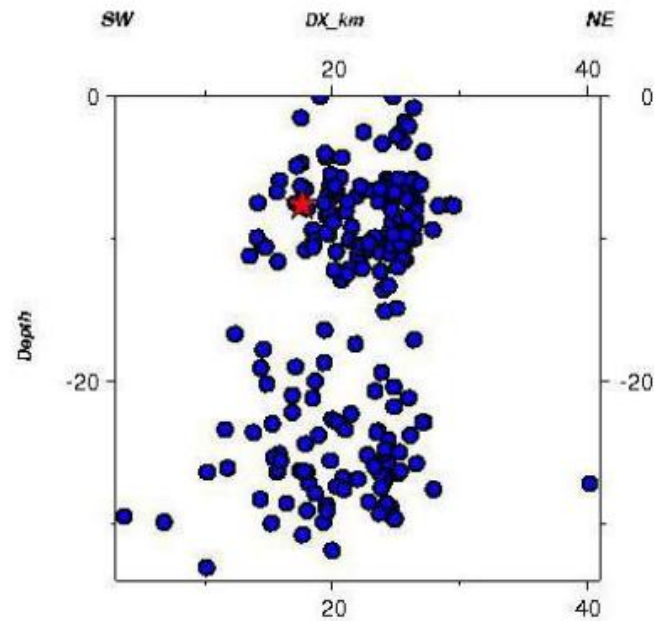
SD = 0.46

Mmean+SD = 3.01

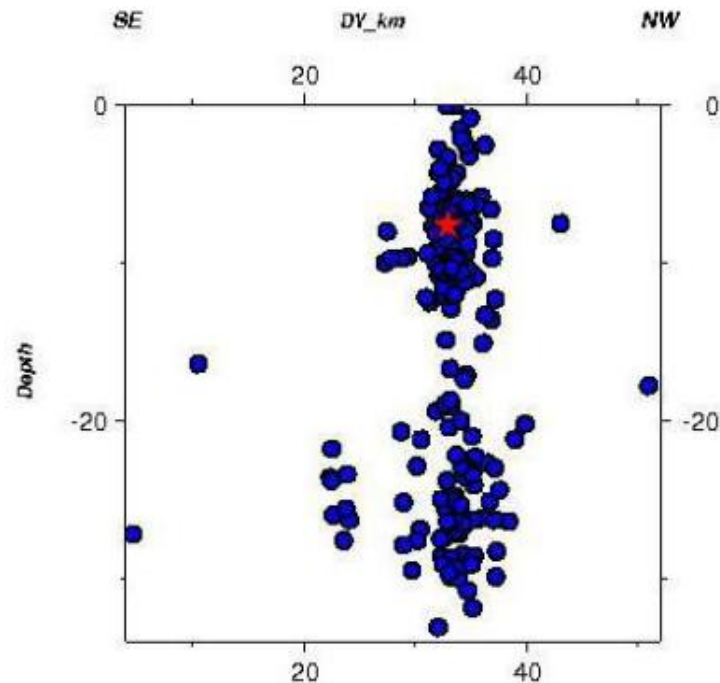
Mmean-SD = 2.09

Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9
Ημι-αυτοπονημένη διαδικασία παρακολούθησης-εξέλιξης σε NRT

Along-strike section

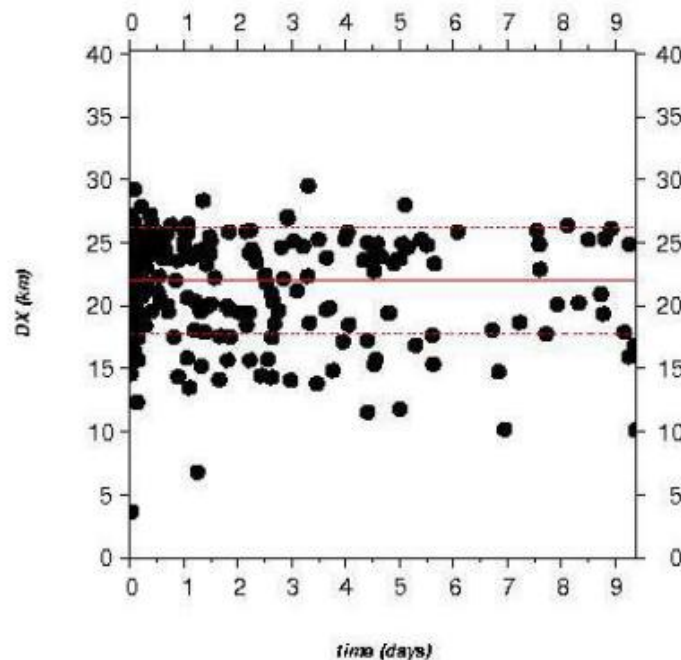
Cross-strike section

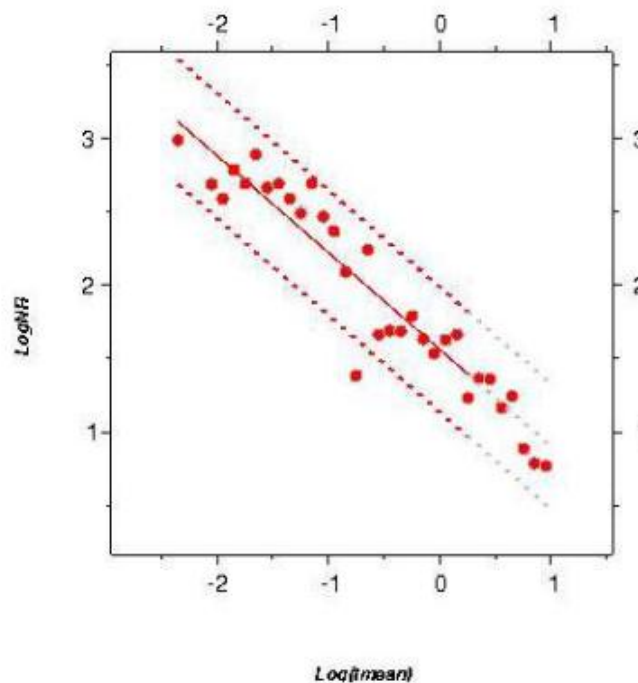
Σεισμική ακολουθία ΝΑ της Λήμνου, 8/1/2013, 14:16 GMT, M=5.9

Ημι-αυτοματοποιημένη διαδικασία παρακολούθησης σε NRT

Space-time distribution

Time distribution

ΠΡΟΓΝΩΣΗ ΣΕΙΣΜΩΝ

Πρόγνωση συγκεκριμένου σεισμού σημαίνει γνώση:

- του χώρου γένεσης,
- του χρόνου γένεσης,
- του μεγέθους του

Επίσης, γνώση των αντιστοίχων τριών, σχετικά μικρών, αβεβαιοτήτων (παραθύρων, σφαλμάτων) πριν από τη γένεση του σεισμού

Είδη Προγνώσεων

Όταν ο χρόνος γένεσης του αναμενόμενου σεισμού υπολογίζεται με ακρίβεια:

A) Μακροπρόθεσμη (long-term) της τάξης λίγων δεκαετιών,

B) Μεσοπρόσθεσμη (intermediate-term), της τάξης μηνών ή λίγων ετών

Γ) Βραχυπρόθεσμη (short-term) της τάξης ημερών ή εβδομάδων

(A) = σεισμικότητα περιοχής

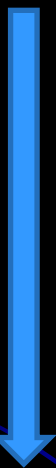
(B) = ρεαλιστική

(Γ) = αδύνατη με την υπάρχουσα γνώση

Χάος ή δυναμική αστάθεια : η σημασία των αρχικών συνθηκών

Έστω $x=1.01$ και $z=0.99$
(τιμές πολύ παραπλήσιες)

Θεωρούμε τα τετράγωνα τους
 $x^2=1.0201$, $z^2=0.9801$

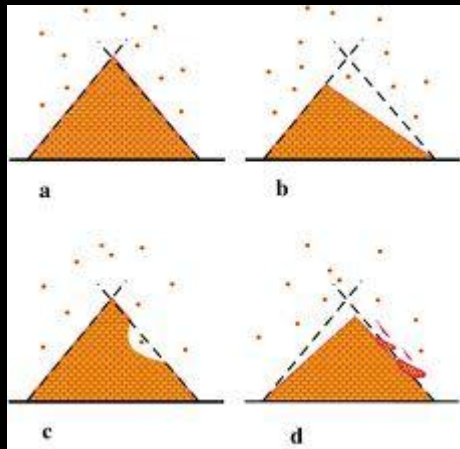
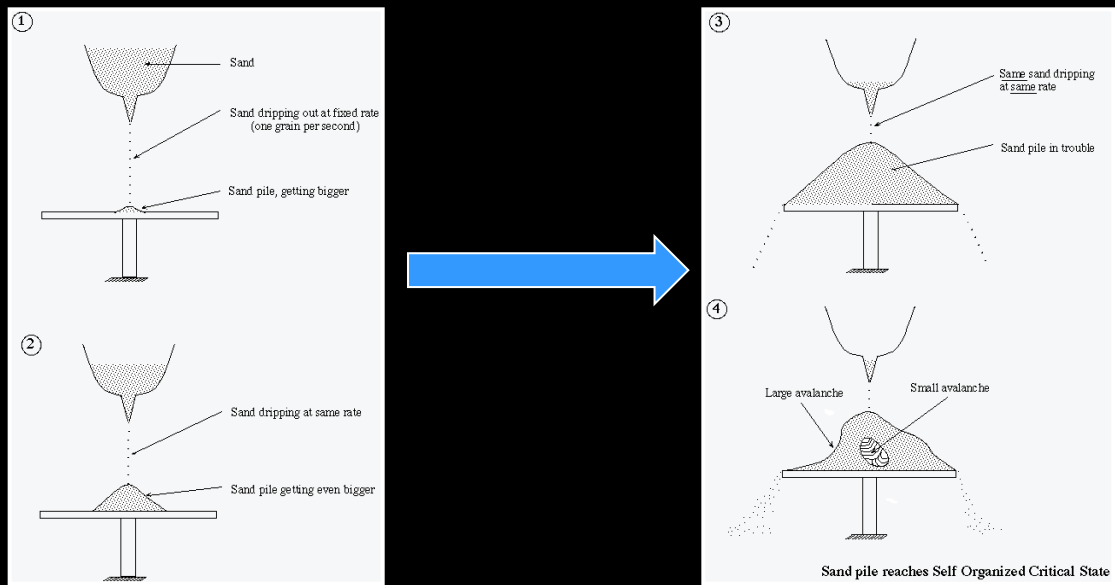

Μετά από 13 διαδοχικές υψώσεις στο τετράγωνο
προκύπτει τεράστια διαφορά της τάξης του 10^{71}

	x	z
	1.01	0.99
1	1.0201	0.9801
2	1.040604	0.960596
3	1.082857	0.922745
4	1.172579	0.851458
5	1.374941	0.72498
6	1.890462	0.525596
7	3.573846	0.276252
8	12.77238	0.076315
9	163.1336	0.005824
10	26612.57	3.39E-05
11	7.08E+08	1.15E-09
12	5.02E+17	1.32E-18
13	2.52E+35	1.75E-36

Σε ένα χαοτικό (δυναμικά εξελισσόμενο) σύστημα, πολύ μικρές διαφορές στις αρχικές συνθήκες θα επιφέρουν, μακροπρόθεσμα, απίστευτα μεγάλες διαφορές στο τελικό αποτέλεσμα ...

Κατά τα τέλη της 10ετίας του '80 προτάθηκε ότι ο γήινος φλοιός βρίσκεται πάντοτε σε κατάσταση **αυτο-οργανωμένης κρισιμότητας (Self Organized Criticality, SOC)**.

Κρίσιμο Σημείο (Critical Point): Είναι το σημείο στο οποίο οι φυσικές ιδιότητες του συστήματος μεταβάλλονται απότομα (π.χ. το σημείο στο οποίο αλλάζει η φάση ενός σώματος από υγρό σε αέριο κτλ).

Η γένεση ενός σεισμού μπορεί να θεωρηθεί ως ένα τέτοιο κρίσιμο σημείο

Του κρίσιμου σημείου προηγείται μια περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας το σύστημα περνάει από ευσταθή σε μετα-ευσταθή (ασταθή) κατάσταση.

Ενεργητική Αντισεισμική Πολιτική

Συνεισφορά Σεισμολογίας

Μελέτες σεισμικότητας,
εκτίμηση
σεισμικής επικινδυνότητας

Αντισεισμικός
κανονισμός

Εφαρμογή σύγχρονων
προγνωστικών μοντέλων
μεσοπρόθεσμης πρόγνωσης

Χωρικά εστιασμένα
μεσοπρόθεσμων
μέτρων πρόληψης

RT παρακολούθηση μέσω
σύγχρονων σεισμολογικών
δικτύων και εφαρμογή
μοντέρνων μεθοδολογιών

Εκτίμηση εξέλιξης
σεισμικής διέγερσης

Ευχαριστώ
για την προσοχή σας !